

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

ח' בחשון התשפ"ד
23 באוקטובר 2023

חוזר גופים מוסדיים 2023-9-7
סיווג: כללי

הוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לשעת חירום - אוקטובר 2023

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2(ב), 36א, 41, 41 ד, 42, 59ב(ד)(1) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), ולפי סעיפים 16, 35, 22(ג), 23(ד) 39(ב) ו-1(ג) ו-40, לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – **חוק הפיקוח על קופות גמל**), סעיף 31(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, תקנה 8(א)(20) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 ולפי תקנה 8 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, ולעניין פרקים 1, 2, 3, 4, 10, 12, 13 ו-14 לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

1. כללי

ביום 7 באוקטובר 2023 התחילה מתקפת פתע מרצועת עזה על מדינת ישראל מצד ארגוני טרור. יום לאחר מכן, הכריזה ממשלת ישראל על מצב מלחמה. על רקע האמור ננקטו פעולות שונות, לרבות גיוס נרחב של אנשי מילואים, ופורסמה על ידי פיקוד העורף מדיניות התגוננות האוכלוסייה ומתכונת עבודה בחירום, בהתאם לסעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951¹. כפועל יוצא, מועסקים רבים במשק, ובכללם עובדי גופים מוסדיים ונותני שירותים פיננסיים גויסו למילואים או עברו לעבוד מהבית, והעבודה מבוצעת במתכונת מצומצמת ובתנאים מיוחדים המאפיינים את מצב חירום ומדיניות התגוננות האוכלוסייה עליה הורה פיקוד העורף. נוסף על כך, מצב החירום עלול להקשות על טיפול בנושאים הנוגעים לביטוח וחסכון פנסיוני על ידי חוסכים, ובהתאם יש לוודא כי זכויות המבוטחים והחוסכים אינן נפגעות כתוצאה ממצב החירום. לפיכך, ובעקבות פניות שהגיעו לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן – **הרשות**) החליט הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן – **הממונה**), לקבוע כהוראת שעה, שורה של הוראות שיחולו כל עוד יימשך מצב החירום הנדון, שנועדו להתאים את עבודתם של הגופים המוסדיים ונותני השירותים הפיננסיים.

2. תיקון החוזרים

בפרקים שלהלן יובאו תיקוני החוזרים הנדרשים. התיקונים שיובאו גוברים על כל חוזר או הוראה אחרת של הרשות, אלא אם נאמר אחרת. כל תיקון יובא בפרק נפרד ביחס לכל נושא, בין אם הוא מוסדר במסגרת הוראות החוזר המאוחד ובין אם הוא מוסדר במסגרת הוראות חוזר נפרד. כל עוד לא נאמר אחרת, ההגדרות הרלבנטיות לכל פרק יהיו ההגדרות החלות לעניין החוזר שאותו בא כל פרק לתקן.

¹ י"פ התשפ"ד 11695, בעמ' 458.

3. חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021

סעיף 34(ג1) לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 קובע כי בהתקיים חשש לפגיעה ממשית באינטרס מוגן שבשלו נדרשת קביעת אסדרה באופן דחוף רשאי תאגיד ציבורי שלא לצרף לדבר האסדרה גם "דוח בקביעת אסדרה" (RIA), כהגדרתו בחוק הנדון. בהתאם לאמור, החליט הממונה כי לנוכח הכרזת המלחמה, והשפעותיה על הגופים המוסדיים ונותני השירותים הפיננסיים, כפי שפורטו לעיל, וכן על העמיתים, המבוטחים ובעלי הרישיון, הרשות לא תפרסם דוח אסדרה בגין הוראות השעה מושא חוזר זה. זאת שכן, הוראות השעה הנדונות נועדו במהותן לאפשר לגופים המפוקחים על-ידי הרשות ליישם כהלכה את הוראות הממונה, חרף התנאים המורכבים השוררים במשק בעקבות הלחימה, תוך התאמתן לנסיבות, ובשים לב לכך שזכויות העמיתים והמבוטחים לא יפגעו.

4. תחולה

כל עוד לא נאמר אחרת, התחולה של כל פרק תהיה התחולה הקבועה לעניין החוזר שאותו בא כל פרק לתקן.

5. תחילה ותוקף

- א. תחילתן של הוראות פרקים אלה ביום פרסומן, אלא אם כן נקבע אחרת.
- ב. תוקפן של הוראות הפרקים המפורטים להלן יהיה עד ליום המפורט לצד כל פרק –
 - (1) פרק 1 – עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד ליום 1 בינואר 2024, המוקדם מביניהם;
 - (2) פרק 2 – עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד ליום 1 בינואר 2024, המוקדם מביניהם;
 - (3) פרק 5 – עד יום 31 בדצמבר 2023;
 - (4) פרק 10 – עד יום 28 בפברואר 2024;
 - (5) פרק 11 – עד יום 31 בדצמבר 2023;
 - (6) פרק 13 – עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד ליום 1 בינואר 2024, המוקדם מביניהם;
 - (7) פרק 14 – עד יום 31 במאי 2024.

עמית גל

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (בפועל)

ראשי פרקים

התיקון	תחום	פרק
תיקון הוראות חוזר ביטוח 2020-1-10 "חוזר חידוש ביטוח" (2.2.2021)	חוזר חידוש חוזה ביטוח	1
תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-1 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" (2.1.2022)	חוזר שירות לקוחות גופים מוסדיים	2
תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-30 "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" (20.12.2022)	חוזר מסלולי השקעה ורשימת מסלולי השקעה	3
תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2023-9-2 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - עדכון" (5.2.2023)	חוזר מבנה אחיד	4
תיקון חוזר גופים מוסדיים 2020-9-2 "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי - תיקון" (14.12.20)	חוזר דוח שנתי	5
תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-5 "אופן הפקדת תשלומים" (8.2.2022)	חוזר אופן הפקדת תשלומים	6
תיקון הוראות סעיף 3 בפרק 1 בחלק 4 לשער 5 של החוזר המאוחד, שכותרתו "דין וחשבון לציבור"	דחיית פרסום דוחות כספיים של הרבעון השלישי	7
תיקון הוראות פרק 3 בחלק 4 לשער 5 של החוזר המאוחד שכותרתו "דיווח לממונה על שוק ההון"	דחיית הגשה של דיווחים נלווים ונוספים	8
תיקון הוראות חוזר 2022-1-2 "דיווח לממונה על שוק ההון - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)" (5.1.2021)	דחיית דיווח לראשונה של הערכה צופה פני עתיד ותרחישים ב-ORSA	9
תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 2 פרק 4, "ניהול נכסי השקעה" - השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות	השקעות (גמישות ברכישת אג"ח)	10
תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 2 פרק 4, "ניהול נכסי השקעה" - חריגה משיעורי השקעה	השקעות (הקלות בדיווח לממונה על חריגות)	11
תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 1 פרק 2, "דירקטוריון גוף מוסדי"	ממשל תאגידי (הקלות לחוזר דירקטוריון)	12
תיקון סעיף 5.1.6(ב)2 בחלק 3 של שער 6 בחוזר המאוחד - ביטוח סיעודי	תיקון חוזר ספקים מעריכים בסיעוד	13
תיקון סעיף 8 בפרק 9, חלק 1, שער 5 לחוזר המאוחד "אקטואר ממונה ואקטואר ראשי"	דחיית דיווח לראשונה של דוח האקטואר הראשי	14

פרק 1

תיקון הוראות חוזר ביטוח 10-1-2020 "חידוש חוזה ביטוח" (2.2.2021)

1. כללי

חוזר ביטוח 10-1-2020 "חידוש חוזה ביטוח" (2.2.2021) (להלן ולעיל – **חוזר חידוש ביטוח**) קובע הוראות לעניין אופן חידוש חוזה ביטוח ומתן הודעות בעניין תום תקופת הביטוח, כמפורט בחוזר האמור.

נוכח הכרזת מצב המלחמה, ומתוך ראיית הצורך של חברות הביטוח לפעול במהירות להתמודדות עם השלכות המצב תוך מגבלות על פעילותם כתוצאה מהמצב, עלה הצורך לתקן את חוזר חידוש ביטוח על מנת לאפשר למבוטחים לבצע ניהול סיכונים מושכל ולהשבית כיסויים ביטוחיים וכן לאפשר לחברת הביטוח להאריך את תקופת החידוש מעבר לימים שצוינו בהודעה על תום תקופת הביטוח וזאת במצב בו לא הצליחה ליצור קשר עם המבוטח.

בהתאם, יתאפשר לחברות הביטוח, המעוניינות בכך, לאשר בקשת מבוטחים להשבית פוליסות ביטוח באופן מלא או חלקי במטרה להקל על מבוטחים שסבורים כי אין להם צורך בכיסוי הביטוחי באמצע תקופת הביטוח ומעוניינים לחסוך בהוצאות הביטוח. ההשבתה האמורה תבוצע בהתאם לאופי הכיסוי וצרכי המבוטח כאשר בכיסויים מסוימים ניתן יהיה להסיר סיכונים מכוסים או להפחית סכומי ביטוח בעוד בפוליסות אחרות, כגון פוליסות חבויות, ניתן יהיה להפחית את גבול האחריות. זאת, נוכח הכרזת מצב מלחמה במדינה ועל מנת לאפשר למבוטחים לבצע ניהול סיכונים מושכל תוך היוועצות בגורם מקצועי, המסביר להם את ההשלכות למהלך ביחס לסיכונים הנותרים גם בתקופה זו בה עסקים רבים אינם פעילים או לחלופין פעילים באופן חלקי.

כמו כן, על מנת שהמבוטח יוכל לכלכל צעדיו באופן מחושב, נדרשת חברת הביטוח להציג למבוטח את פירוט הכיסויים שנשארים בתוקף וכן את החיסכון הכספי שנוצר לו כתוצאה מהשבתת הפוליסה. בהקשר זה, מצופה מחברת הביטוח או מי מטעמה להסביר למבוטח את המשמעויות של ההשבתה טרם ביצועה.

בנוסף, נוכח הכרזת מצב מלחמה במדינה חברות הביטוח יוכלו לחדש כיסוי ביטוחי למבוטח בטרם קבלת הסכמתו, אף לתקופה העולה על 21 הימים המצויינים בחוזר ולפרק זמן ארוך מזה שהודיעה למבוטח בהודעה על תום תקופת הביטוח. אפשרות זו מייצרת למבוטח כיסוי ביטוחי ולמנוע מצב של חשיפה והיעדר כיסוי בשל חוסר במשאבים ליצירת קשר עם מבוטחים.

כמו כן, חברת ביטוח תוכל לבצע השבתת פוליסה באופן מלא או חלקי גם בביטוח בתי עסק וביטוחי אחריות כלפי צד שלישי. זאת, נוכח העובדה שבשל הכרזת מצב מלחמה במדינה, הפכה האפשרות בהשבתת פוליסה לרלוונטית גם לענפי ביטוח נוספים.

2. תיקון חוזר חידוש ביטוח

בחוזר חידוש ביטוח יבואו התיקונים המפורטים בנספח לפרק זה.

2א. השבתת פוליסת ביטוח

- א. פנה מבוטח לחברת ביטוח בבקשה להשבית את הפוליסה שברשותו לגבי כלל הכיסויים הקיימים, או באופן חלקי באמצעות הפחתת סכומי ביטוח, הקטנת גבולות האחריות או השבתת חלק מסוגי הכיסויים שבתוקף, רשאית חברת הביטוח להשבית את הפוליסה בהתאם לבקשתו.
- ב. חברת הביטוח, או מי מטעמה, יפרטו למבוטח, טרם השבתת הפוליסה, את הכיסויים שיושבתו ואת הכיסויים שיישארו בתוקף, יפרטו את אומדן ההחזר הכספי שיושב למבוטח בעקבות ההשבתה. חברת הביטוח תשמור תיעוד של הפירוט שניתן למבוטח והחלטתו לאור פירוט זה.
- ג. בסיום המצב המיוחד בעורף, חברת הביטוח או מי מטעמה, יפנו למבוטח שהשבית את הפוליסה שברשותו ויבררו את צרכיו על מנת להשיב את הכיסוי הביטוחי על כנו.

4. ביטוח אחרי תום תקופה

- א. חברת ביטוח המעוניינת לחדש את פוליסת הביטוח ולא קיבלה את הסכמת בעל הפוליסה לחדש את הפוליסה, רשאית לבטח את בעל הפוליסה, ללא הסכמתו, לתקופה שתחל בתום תקופת הביטוח הנוכחית, אך לא תעלה על 21 ימים, ובלבד שהודיעה על כך לבעל הפוליסה מראש.
- ב. פעלה חברת ביטוח כאמור בסעיף קטן (א) ולא קיבלה את הסכמת בעל הפוליסה לחידוש הפוליסה ~~על~~ לתום 21 הימים האמורים, לא תגבה דמי ביטוח בעד התקופה האמורה. ואולם אם ארע מקרה ביטוח במהלך התקופה האמורה, רשאית חברת הביטוח לקזז מתגמולי הביטוח ששילמה את דמי הביטוח היחסיים בגין התקופה האמורה.
- ג. פעלה חברת ביטוח כאמור בסעיף קטן (א) וקיבלה את הסכמת בעל הפוליסה לחידוש הפוליסה ~~במהלך~~ 21 הימים האמורים, תהיה רשאית לגבות דמי ביטוח בעד התקופה האמורה.

5. תחולה

- א. הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח, לרבות התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
- ב. הוראות החוזר יחולו על ענפי הביטוח הבאים:
- (1) ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי);
- (2) ביטוח מקיף לדירות;
- (3) ביטוח תאונות אישיות - לגבי פוליסת פרט שתקופת הביטוח בה אינה עולה על שנה.
- ב1. הוראות סעיף 2א יחולו על ביטוח בתי עסק וביטוח אחריות כלפי צד שלישי.
- ג. הוראות סעיף 3 לחוזר יחולו על ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשי"ל-1970.
- ד. הוראות סעיפים 3 עד 5 לא יחולו על פוליסות ביטוח בהן תקופת הביטוח אינה עולה על 3 חודשים.
- ה. הוראות החוזר לא יחולו על פוליסות ביטוח שהותנה בהן כי בתום תקופת הביטוח יוארך הביטוח מאליו.
- ו. הוראות החוזר לא יחולו על ביטוחים קבוצתיים.

פרק 2

תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-1 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" (2.1.2022)

1. כללי

חוזר גופים מוסדיים 2022-9-1 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" (2.1.2022) (להלן ולעיל – **חוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים**) קובע הוראות שמטרת להבטיח רמה נאותה של שירות הניתן ללקוחות גופים מוסדיים.

נוכח הכרזת מצב המלחמה, ומתוך הבנה שהגופים המוסדיים פועלים במתכונת חירום תוך ניצול מירב המשאבים לטיפול בלקוחותיהם, יוכלו גופים המוסדיים להחריג מהממוצע השנתי את נתוני המענה הטלפוני בתקופת המלחמה.

2. תיקון "חוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים"

בחוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים יבואו התיקונים המפורטים בנספח לפרק זה.

ג. שיחה טלפונית

א) גוף מוסדי המספק שירות טלפוני, הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח, לאחר האפשרות, אם קיימת, לבחור את השפה או את האזור הגאוגרפי; משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לא יעלה על חמש דקות שיתחילו להימנות מסיום הנתב, והלקוח לא יופנה לשירות השארת הודעה, אלא אם כן בחר אחרת; גוף מוסדי יהיה רשאי לחרוג ממשך זמן ההמתנה האמור, לכל היותר ב-10% מסך הפניות שהתקבלו במוקד הטלפוני, בממוצע שנתי. על אף האמור, גוף מוסדי רשאי שלא לכלול בממוצע השנתי את נתוני זמן ההמתנה למענה טלפוני כל עוד נמשך המצב המיוחד בעורף.

תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-30 "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" (20.12.2022)**1. כללי**

ביום 20 בדצמבר 2022 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2022-9-30 שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל – תיקון (להלן – **חוזר מסלולי השקעה**). החוזר האמור דחה ליום 1 בינואר את מרבית ההוראות בדבר עדכון והרחבת את מגוון מסלולי ההשקעה המתמחים שגוף מוסדי רשאי לנהל, תוך יישום של המלצות הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לבחינת הוצאות ישירות שרשאי גוף מוסדי להשית על החוסכים, בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, וזאת במטרה להביא לחיזוק המנגנון התחרותי בענף החיסכון הפנסיוני תוך הגברת כוח המיקוח של החוסכים כלפי החברות המנהלות.

נוכח הכרזת מצב המלחמה, ומתוך הבנה שהגופים המוסדיים פועלים במתכונת חירום תוך ניצול מירב המשאבים לטיפול בלקוחות וכן נוכח הקושי של ציבור החוסכים לקבל החלטות בנוגע לחיסכון הפנסיוני שלהם בעת הזו, יידחה מועד תחילתו של החוזר ליום 1 ביולי 2024.

2. תיקון חוזר מסלולי השקעה

בחוזר מסלולי השקעה יבואו התיקונים המפורטים בסעיף 3 (סעיף התחילה) ובנספח לפרק זה.

3. תחילה

במקום סעיף התחילה הקבוע בסעיף 4 בחוזר גופים מוסדיים 2022-9-30 "מסלולי השקעה בקופות גמל- תיקון" (20.12.2022) יבוא:

"4. תחילה

א. תחילתן של הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-28 שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל – תיקון (28.9.2022) ביום 1 ביולי 2024 ~~1 בינואר 2024~~.

ב. על אף האמור בסעיף קטן (א) לעיל, תחילתן של הוראות סעיף 6(ב) ו-17 לחוזר וכן של הוראות סעיפים 6 ו-7 לחוזר, ככל שהן רלוונטיות לעניין האפשרות להקמת מסלול השקעה "קיימות" ומסלול "השקעה סביבתי", ביום 1 בינואר 2023."

17. הוראת מעבר

- א. גוף מוסדי יעביר לממונה תקנון של קופת גמל או נספח מסלולי השקעה לפוליסה, אשר מותאמים להוראות חוזר זה לא יאוחר ממועד שייקבע על ידי הממונה.
- ב. גוף מוסדי יתאים את מסלולי ההשקעה הקיימים בפוליסות שאינן קופות ביטוח ובקופות גמל שבניהולו בהתאם להוראות חוזר זה, עד ליום 1 ביולי 2024 ± בינואר 2024, כמפורט להלן. התאים הגוף המוסדי את אחד ממסלולי ההשקעה הקיימים לאחד ממסלולי ההשקעה המפורטים ברשימת מסלולי ההשקעה תחת אשכול 3 - מסלולי השקעות ישירות בנכסים סחירים או אשכול 4 - מסלולי השקעה עוקבי מדדים, יראו את מועד התאמת המסלול כמועד הקמתו לעניין הוראות תקנה 2(ב) לתקנות הוצאות ישירות.
- ג. על אף האמור בסעיף קטן (ב), תחילתן של הוראות סעיף 6(ב) ו-17 לחוזר וכן של הוראות סעיפים 6 ו-7 לחוזר, ככל שהן רלוונטיות לעניין האפשרות להקמת מסלול השקעה "קיימות" ומסלול השקעה "סביבתי", ביום 1 בינואר 2023.
- ד. גוף מוסדי יידע עמיתים אודות שינוי מדיניות ההשקעה במסלול בו הם חוסכים, ככל שיידרש שינוי כאמור לצורך התאמת המסלול לחוזר זה, בהתאם לאמור בסעיף 12 לעיל.
- ה. לעניין הוראות סעיפים 6(ג) ו-7(ה) לחוזר גופים מוסדיים 18-9-2020 "מסלולי השקעה בקופות גמל – תיקון" (16.11.2020) לא יראו במסלול השקעה משולב סחיר ובמסלול השקעה עוקב מדדים גמיש, שהוקמו בהתאם להוראות סעיף 6(ב) לעיל, כמסלולי השקעה מתמחים לעניין מגבלת עשרת מסלולי ההשקעה המתמחים.

1. כללי

ביום 5 בפברואר 2022 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2023-9-2 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון" (5.2.2023) (להלן – **חוזר מבנה אחיד**). בחוזר זה בוצע עדכון למועד כניסתו לתוקף של חוזר גופים מוסדיים 2022-9-8 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון" (8.2.2022).

נוכח הכרזת מצב המלחמה, ולנוכח מעבר למתכונת עבודה מצומצמת לאור המצב אצל כלל השחקנים בשוק החיסכון הפנסיוני ועל מנת לאפשר היערכות כלל השחקנים בשוק, בפרט המעסיקים והגופים ליישומן של הוראות חוזר מבנה אחיד, יידחו מועדי הכניסה לתוקף של חלק מהוראות חוזר מבנה אחיד.

2. תיקון חוזר מבנה אחיד

בחוזר מבנה אחיד יבואו התיקונים המפורטים בסעיף 3 (סעיף התחילה), בנספח לפרק זה ובשדה 155 "משיכת פיצויים" בממשק הניוד בקובץ המצורף לחוזר מבנה אחיד, במקום "26 בנובמבר 2023" יבוא "יום 1 ביוני 2024".

3. תחילה

במקום סעיף התחילה הקבוע בסעיף 4 בחוזר גופים מוסדיים 2022-9-8 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - עדכון" (8.2.2022) יבוא:

"4. תחילה

א. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומו.

על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) תחילתם של הוראות התיקונים 6(ב) ו-7(ב)(4) לחוזר, התיקונים בקבצים המצורפים לנספח ג' – ממשק הניוד סעיף 2א(א), 3א(2), 8א לנספח ד' – ממשק אירועים ונספח ה' – ממשק מעסיקים, למעט סעיף 3א לנספח האמור, ולרבות התיקונים בקבצים המצורפים לנספח ה' – ממשק מעסיקים יהיו ביום 22 במאי 2022.

(2) תחילתן של הוראות סעיף 5א לנספח ה' – ממשק מעסיקים יהיה ביום 1 בפברואר 2024 ביוני 2024.

(3) תחילתן של הוראות התיקונים בסעיף 3, 4 ו-7(ב)(8), 2(ג)-(ד) לנספח א' - ממשק אחזקות, 2(ב) ו-2(ח) לנספח ג' - ממשק ניוד, בסעיפים 2(י), 2א(ב)-(ג), 3א, ו-5 לנספח ד' - ממשק אירועים לרבות התיקונים בקבצים המצורפים בנספח ד' – ממשק אירועים, סעיף 3א לנספח ה' – ממשק מעסיקים, נספח ו' – מבנה שם הקובץ והקבצים אליהם מפנים הסעיפים בנספח ו' – מבנה שם הקובץ ונספח י' - ממשק טיפול בפניות איכות מידע יהיו ביום 1 ביוני 2024.

7. תחילה

- א. תחילתו של חוזר זה ביום 22 באפריל 2018.
- ב. על אף האמור בסעיף קטן (א):
- (1) מועד תחילתו של סעיף 5(ב) לחוזר ושל סעיפים 2(א)(1), 2(א)(2) ו-2(ו) לנספח ד' ביום 1 בנובמבר 2017; על אף האמור, עבור מקרים אלה, יוכל בעל הרישיון להשתמש בטופס ייפוי כוח לפי נספח ב' שבחוזר ייפוי כוח וזאת עד ליום 22 באפריל 2018:
 - א) בקשת לקוח כי ייפוי כוח לקבלת מידע בלבד שניתן לבעל רישיון חדש לא יבטל ייפוי כוח קודם כאמור בסעיף 5(ה)(2) בחוזר ייפוי כוח.
 - ב) העברת טופס ייפוי כוח לפי נספח ב'2 שבחוזר ייפוי כוח במקרים שבהם בעל הרישיון פועל לקבלת הרשאת הלקוח בהתאם לכללים שבסעיף 4(ז) בחוזר ייפוי כוח.
 - (2) מועד תחילתו של ממשק היזון חוזר ראשוני המופיע בנספח ד' ושל נספח ה' ביום 26 בנובמבר 2017.
 - (3) מועד תחילתו של נספח ג – ממשק ניווד ביום 23 בפברואר 2020 והוא יחול על בקשות להעברת כספים בין קופות גמל שיוגשו לקופה המקבלת מיום התחילה ואילך, לרבות בקשות בהתאם לסעיף 24ב(א)(7) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005.
 - (4) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(3):
 - א) מועד תחילתו של סעיף 2(ט) לנספח ג' – ממשק ניווד ביום 22 בפברואר 2024.
 - ב) מועד תחילתן של ההוראות לעניין מידע על העברת נתונים אודות יתרות הכספים והתשואה של הקופה המעבירה מהמועד הקובע ועד העברת הכספים בפועל, על ידי הקופה המעבירה, בהתאם להוראות נספח י' - לחוזר גופים מוסדיים 11-9-2016 "העברת כספים בין קופות גמל" (19.7.2016) (להלן - **חוזר העברת כספים**), או כל חוזר אחר שיחליפו, ביום 22 במאי 2022.
 - (5) תחילתן של הוראות סעיף 3ב לנספח ה' – ממשק מעסיקים ביום 21 בפברואר 2021.
 - (7) תחילתן של הוראות סעיף 5א לנספח ה' – ממשק מעסיקים ביום 1 בפברואר 2024 1 ביוני 2024.
 - (8) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתם של התיקונים בנספח ד' – ממשק אירועים בנושא ממשק מידע למעסיק יהיו ביום 1 ביוני 2024.
 - (9) תחילתן של הוראות נספח י' - ממשק טיפול בפניות איכות מידע, ביום 1 ביוני 2024.

1. כללי

חוזר גופים מוסדיים 2020-9-2 "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי - תיקון" (14.12.20) (להלן - **חוזר דוח שנתי**) קובע הוראות שונות ביחס לחובת גופים מוסדיים לשלוח לעמיתיהם ולמבוטחיהם דין וחשבון תקופתי.

נוכח הכרזת מצב המלחמה, והקושי הטכני בעמידת הגופים בחובת הצגת דוח רבעוני לרבעון השלישי לשנת 2023, תיקבע הוראת שעה לעניין מועד הצגת הדוח הרבעוני למועד האמור, וכן לבטל את החובה בשליחת הדוח הרבעוני באמצעות הדואר בהתאם לבקשת העמית.

2. תיקון חוזר דוח שנתי

בחוזר דוח שנתי יבואו התיקונים המפורטים בנספח לפרק זה.

4. חובת הצגת דוח רבעוני

א. מדי רבעון, בתוך 60 ימים מתום הרבעון, יציג גוף מוסדי בחשבונו האישי המקוון של כל עמית, דוח רבעוני בהתאם למתכונת הדוח שבפרק 3 לחוזר זה (להלן - **דוח רבעוני**). האמור בסעיף זה לא יחול לגבי הרבעון האחרון בשנה.

א1. על אף האמור בסעיף קטן (א), הדוח הרבעוני בגין הרבעון השלישי לשנת 2023 יישלח בתוך 90 יום מתום הרבעון.

ב. בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), קיבל העמית דוח שנתי מקוצר באמצעות אמצעי דיגיטלי, ישלח הגוף המוסדי את הדוח הרבעוני במועדים המפורטים בסעיף קטן (א) באמצעות אותו אמצעי דיגיטלי.

ג. גוף מוסדי יציג בחשבונו האישי המקוון של כל עמית את הדוח הרבעוני כאמור בסעיף קטן (א) למשך שנה לפחות.

ד. למען הסר ספק יובהר כי הגוף המוסדי יאפשר לעמית, בכל עת, לבקש לקבל דוח רבעוני לרבעון מסוים בכל אחת מהדרכים המצוינות בסעיף 3(ב) לעיל.

ד1. האמור בסעיף קטן (ד) לא יחול לגבי הדוח הרבעוני בגין הרבעון השלישי לשנת 2023.

ה. גוף מוסדי לא יחויב בהצגת הדוח הרבעוני ובמשלוח הדוח כאמור בסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ד) בגין מוצר חיסכון פנסיוני וביטוח חיים שלא הופקדו בו כספים ברבעון הרלוונטי², ובלבד שיתרת החיסכון הצבורה בו נמוכה מ- 50 אלף ש"ח.

ו. על אף האמור בסעיף קטן (ג), גוף מוסדי לא חייב להציג ולשלוח דוח רבעוני בהתאם לסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בגין קרן פנסיה ותיקה, פוליסת ביטוח חיים הכוללת מרכיב חיסכון מבטיחת תשואה וקופת גמל מבטיחת תשואה שלא הופקדו בהן כספים ברבעון הרלוונטי, גם אם יתרת החיסכון הצבורה בה גבוהה מ- 50 אלף ש"ח.

² לרבות העברות כספים לחשבון שבוצעו במהלך הרבעון.

תיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-5 "אופן הפקדת תשלומים" (8.2.2022)**1. כללי**

ביום 8 בפברואר 2022 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2022-9-5 "אופן הפקדת תשלומים" (8.2.2022) (להלן – **חוזר אופן הפקדת תשלומים**). בחוזר זה בוצע עדכון למועד כניסתן לתוקף של הוראות שנקבעו בחוזר גופים מוסדיים 2021-9-8 "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל – עדכון" (13.06.2021).

נוכח הכרזת מצב המלחמה, ולנוכח מעבר למתכונת עבודה מצומצמת לאור המצב אצל כלל השחקנים בשוק החיסכון הפנסיוני ועל מנת לאפשר היערכות כלל השחקנים בשוק, בפרט המעסיקים והגופים ליישומן של הוראות חוזר אופן הפקדת תשלומים, יידחו מועדי הכניסה מועד כניסתן לתוקף של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-3 עובדים לחודש יוני 2024. כן יידחו ההוראות בדבר היזון חוזר מסכם לפיהן ההיזון יימסר באותו יום.

2. תיקון חוזר אופן הפקדת תשלומים

בחוזר אופן הפקדת תשלומים יבואו התיקונים המפורטים בסעיף 3 (סעיף התחילה) ובנספח לפרק זה.

3. תחילה והוראות מעבר

במקום סעיף התחילה הקבוע בסעיף 4 בחוזר גופים מוסדיים 2021-9-8 "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל – עדכון" (13.06.2021) יבוא:

"4. תחילה והוראות מעבר

א. תחילתן של השינויים המפורטים בתיקוני מהדורה להוראות חוזר זה ביום 22 במאי 2022 (להלן – יום התחילה).

ב. על אף האמור בסעיף קטן (א):

1. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק לפחות 4 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים ביום – 19 בפברואר 2023.

2. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-3 עובדים ביום – 24 בפברואר 2024 1 ביוני 2024.

3. בתקופה שמיום התחילה ועד ליום 21 בנובמבר 2022 יחולו ההוראות שלהלן:

א. יראו בסעיף 7(א) לחוזר כאילו במקום "לא יאוחר מיום העסקים שבו הועבר הדיווח ובלבד שהדיווח האמור הועבר עד לשעה 12:00 באותו יום עסקים" יבוא "בתוך 3 ימי עסקים מהמועד שבו נמסר הדיווח".

ב. יראו בסעיף 7(ד) לחוזר כאילו במקום "ביום העסקים העוקב ליום העסקים בו ניתן ההיזון החוזר המסכם לפי סעיף זה" יבוא "בתוך 5 ימי עסקים מיום העסקים".

4. בתקופה שמיום 21 בנובמבר 2022 ועד ליום ~~23 בנובמבר 2023~~ 1 ביוני 2024, יחולו ההוראות

שלהלן :

א. יראו בסעיף 7(א) לחוזר כאילו במקום "לא יאוחר מיום העסקים שבו הועבר הדיווח ובלבד שהדיווח האמור הועבר עד לשעה 12:00 באותו יום עסקים" יבוא "לא יאוחר מתום יום העסקים העוקב ליום העסקים שבו נמסר הדיווח".

ב. יראו בסעיף 7(ד) לחוזר כאילו במקום "ביום העסקים העוקב ליום העסקים בו ניתן ההיזון החוזר המסכם לפי סעיף זה" יבוא "בתוך 3 ימי עסקים מיום העסקים".

לעניין סעיף זה "עובד" – מי שהמעסיק מחויב, בהתאם להסכם העבודה, בתשלום עבור ההסדר הפנסיוני לזכותו.

15. תחילה

- א. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומן.
- ב. על אף האמור בסעיף קטן (א) –
1. תחילתן של הוראות סעיפים 3 ו-4 ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-50 עובדים - 1 בפברואר 2018.
 2. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12, ביחס למעסיק המעסיק לפחות 20 עובדים אך לא יותר מ-50 עובדים - 1 בפברואר 2018 ;
 3. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק לפחות 10 עובדים אך לא יותר מ-20 עובדים - 1 בפברואר 2019 ;
 4. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק לפחות 3 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים - 19 בפברואר 2023 ;
 5. תחילתן של הוראות סעיפים 6 עד 9, 11 ו-12 ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-3 עובדים - 24 בפברואר 2024 1 ביוני 2024.
- ג. על אף האמור בסעיף קטן (א) ו-(ב), תחילתם של סעיפים 3(א)(2)(ב), 4(ג) ו-(ד), 7(ה) עד (ז) ו-9א - ביום 1 בספטמבר 2018.
- ד. על אף האמור בסעיף קטן (ג), חברת מנהלת רשאית לפעול לפי הוראות סעיפים 7(ה) עד (ז) ו-9א לפני יום תחילתן של אותן הוראות.
- ה. על אף האמור בסעיף 13(א), לגבי חברה מנהלת שמעוניינת לפעול לפי הוראות סעיף 5 לפני יום התחילה, תחילתו של סעיף 5 מהיום שבו ביקשה החברה המנהלת לפעול כאמור.

פרק 7

תיקון הוראות סעיף 3 בפרק 1 בחלק 4 לשער 5 של החוזר המאוחד, שכותרתו "דין וחשבון לציבור" – בדבר מועד פרסום דוח תקופתי לרבעון השלישי לשנת 2023

1. כללי

לנוכח מצב החירום במשק והנסיבות החריגות הקיימות בתקופה זו, כפי שפורטו בחלק הכללי שלעיל, ועל מנת לאפשר לגופים שבפיקוח רשות שוק ההון ביטוח וחסכון להתמודד באופן מיטבי עם האתגרים שמציב בפניהם דיווח כספי בתקופה האמורה, חוזר זה מאריך את המועדים האחרונים לפרסום הדוחות התקופתיים של קרן פנסיה, של חברה מנהלת ושל חברת ביטוח בגין הרבעון השלישי לשנת 2023.

2. תיקון החוזר המאוחד

פרסום דוח תקופתי לפי סעיף 3 לפרק 1 חלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד ("דין וחשבון לציבור"), תעשה בהתאם למועדים המפורטים בנספח לפרק זה.

נספח לפרק 7 – הוראות לעניין מועד פרסום דוח תקופתי

תיקון הטבלה בסעיף 3 לעניין פרסום דוח תקופתי –

תינתן ארכה של 31 ימים עד ליום 31 בדצמבר 2023 לפרסום דוחות תקופתיים של קרן פנסיה, חברה מנהלת וחברת ביטוח (לרבות דוח יחס כושר פירעון בגין נתוני 30 ביוני 2023), בגין היום האחרון של הרבעון השלישי של שנת 2023.

פרק 8

תיקון הוראות פרק 3 בחלק 4 לשער 5 של החוזר המאוחד שכותרתו "דיווח לממונה על שוק ההון" - דחיית מועדי הדיווח

1. כללי

לנוכח מצב החירום במשק והנסיבות החריגות הקיימות בתקופה זו, כפי שפורטו בחלק הכללי שלעיל, ועל מנת לאפשר לגופים שבפיקוח הרשות להתמודד באופן מיטבי עם האתגרים שמציב בפניהם דיווח כספי והערכת כושר פירעון בתקופה האמורה, חוזר זה מאריך את המועדים האחרונים לדיווח לממונה של מספר דיווחים של קרן פנסיה, חברה מנהלת וחברת ביטוח.

2. תיקון החוזר המאוחד

דיווח לממונה בהתאם להוראות פרק 3 של חלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד ("דיווח לממונה על שוק ההון"), יעשה בהתאם למועדים המפורטים בנספח לפרק זה.

נספח לפרק 8 – הוראות לעניין מועד דיווח לממונה

תיקון המועדים בפרק 3 חלק 4 שער 5 לעניין הדיווחים המפורטים להלן –

- (א) תינתן ארכה של 31 ימים עד ליום 31 בדצמבר 2023 בהגשת דוח תקופתי רבעוני ודוח אקטוארי לגבי קרן פנסיה, דוח תקופתי רבעוני של חברה מנהלת, דוח תקופתי רבעוני של חברת ביטוח (לרבות דוח יחס כושר פירעון, ותרומת מרכיבי השקעה של תיק נוסטרו), ב-Excel וב-Pdf, כמפורט בסעיפים קטנים 4.2.1, 4.2.2, 4.2.9, 6.1.2, 6.1.3, 7.2.2, 7.2.3, 7.2.9, 7.2.12, 7.2.13, 7.2.14 ;
- (ב) תינתן ארכה של 31 ימים עד ליום 13 בדצמבר 2023 בהגשת דוח מרכיבי תשואה לגבי קרן פנסיה, קופת גמל וחברת ביטוח. כמפורט בסעיפים קטנים 4.2.7, 4.2.8, 5.2.3, 7.2.11 ;
- (ג) תינתן ארכה של 60 ימים על ליום 31 במרץ 2024 בהגשת הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) – דוח שנתי לממונה לגבי חברת ביטוח, כמפורט בסעיף קטן 7.4.28.

תיקון הוראות חוזר 2022-1-2 "דיווח לממונה על שוק ההון – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)" (5.1.2021)

1. כללי

יידחה מועד הדיווח לראשונה על הערכה צופה פני עתיד ועל תרחישים וניתוחי רגישות, הנדרש במסגרת הדיווח על הערכה עצמית, כך שמועד הדיווח לראשונה על הנושאים הללו, ידחה ממועד הדיווח הקרוב למועד הדיווח הבא אחריו, שיחול בינואר 2025. זאת, לנוכח מצב החירום במשק והנסיבות החריגות הקיימות בתקופה זו, כפי שפורטו בחלק הכללי שלעיל, ועל מנת לאפשר לחברות הביטוח להתמודד באופן המיטבי עם האתגרים שמציב בפניהם דיווח על הערכה עצמית בתקופה זו.

2. תיקון חוזר 2022-1-2 "דיווח לממונה על שוק ההון – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)" (5.1.2021)

במקום סעיף התחילה הקבוע בסעיף 4 בחוזר 2022-1-2 "דיווח לממונה על שוק ההון – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)" (5.1.2021) יבוא:

" 4. תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2023, למעט סעיפים 3(ה) ו-3(ו) בחלק ד' לנספח 5.4.3.4 אשר תחילתם ביום ± בינואר 2024-1 בינואר 2025."

תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 2 פרק 4, "ניהול נכסי השקעה", סעיף 5(ג) - הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות

1. כללי

בהתאם להמלצות דו"ח הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת איגרות חוב לא ממשלתיות ('ועדת חודק', פברואר 2010) נקבעו הוראות הממונה הקובעות כי גוף מוסדי נדרש לערוך אנליזה בכתב ביחס לרכישת איגרות חוב בשוק הראשוני והמשני, את היקף האנליזות ומועד תיקופן. עוד נקבע כי גוף מוסדי נדרש לקבוע מדיניות השקעות ביחס לתניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות לעניין אגרות חוב כאמור. על רקע פרוץ המלחמה, לרבות גיוס המוני גם מקרב העובדים בגופים המוסדיים ובני משפחותיהם וכן תנודות שערים חדות בשוק ההון בישראל, ניכר הצורך להתאים הוראות מסוימות למצב המשק ושוק ההון בעת הזו.

תיקון זה מאפשר גמישות רבה יותר של הגופים בביצוע השקעות בשוק ההון, ובפרט להעניק לגופים המוסדיים גמישות ביחס להיקף האנליזה הנדרשת טרם רכישה בשוק המשני של אגרת חוב וכן מתן אורכה באשר למועדי תיקופן של אנליזות קיימות. בנוסף, חוזר זה מאפשר לגוף המוסדי לרכוש אגרות חוב קונצרניות תוך גמישות מסוימת ביחס להוראות שנקבעו בהתאם להמלצת ועדת חודק, על מנת לאפשר גמישות השקעתית וניצול הזדמנויות מיטבי בשוק המשני, והכל לתקופה קצובה של כשלושה חודשים.

2. תיקון החוזר המאוחד

בסעיף 5(ג) לפרק 4, בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד ("ניהול נכסי השקעה"), יחולו התיקונים שבנספח לפרק זה.

בסעיף קטן זה –

“אגרת חוב” – אגרת חוב סחירה או אגרת חוב לא סחירה ולמעט אגרות החוב הבאות: ניירות ערך מסחריים, אשראי ספציפי (tailor made), מוצרי מדדים (כהגדרתם בתקנון הבורסה), מוצרים מובנים כגון: תעודות פיקדון, אגרות חוב המגובות בנכסים (כגון: CLN, CDO, ואחרים) ואגרות חוב שתשואתן מותנית בביצועי נכס בסיס כלשהו, כגון: מדדים, ריביות, שערי חליפין וסחורות.

“אגרת חוב סחירה” – אגרת חוב לא ממשלתית, שמוצעת לציבור על פי תשקיף, או הנסחרת בבורסה. “אגרת חוב לא סחירה” – אגרת חוב לא ממשלתית, שאינה אגרת חוב סחירה, ומוצעת ל-4 קבוצות משקיעים לפחות.

“מסמכי הנפקה” – כל אחד מאלה: (1) טיוטת תשקיף המפורסמת לציבור, או מזכר הנפקה לעניין תאגיד שאינו מדווח בלבד, לפי העניין; (2) תנאי אגרת חוב, למעט כמות אגרות החוב או מחירן; (3) שטר נאמנות על נספחיו, ככל שמונה נאמן, לרבות שטר משכון, ככל שרלוונטי; (4) דוח דירוג וכל מסמך נלווה אליו, ככל שקיים; (5) תמצית תניות.

(1) תנאים ומסמכים נדרשים לרכישת אגרת חוב בשוק הראשוני

גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש אגרת חוב, שהונפקה בישראל, בשוק הראשוני, ובלבד שקיבל את המסמכים הבאים בלוחות הזמנים המצוינים לצדם:

(א) מסמכי הנפקה, וזאת לא יאוחר משבעה ימי עסקים לפני המועד שבו עליו להגיש הזמנה או הצעה לרכישת אגרת חוב, או לפני המועד שבו עליו להגיש התחייבות מוקדמת לרכישת אותה אגרת החוב, לפי העניין; מובהר כי במסגרת קבלת מסמכי הנפקה, יקבל הגוף המוסדי את התאריך המיועד להנפקה.

(ב) מסמכי הנפקה מעודכנים, אם חלו בהם שינויים לעומת מסמכי הנפקה שהוגשו כאמור בפסקת משנה (א) לעיל, וזאת לא יאוחר מ-48 שעות לפני המועד שבו עליו להגיש הזמנה או הצעה לרכישת אגרות חוב, או לפני המועד שבו עליו להגיש התחייבות מוקדמת לרכישת אותן אגרות חוב, לפי העניין;

(ג) הוראות פסקאות משנה (א) עד (ב) לא יחולו על הרחבת סדרה של אגרת חוב⁴

(ד) הוראות פסקת משנה (ב) יחולו על רכישת אגרת חוב לפי דוח הצעה להנפקה על פי תשקיף מדף, גם אם תשקיף המדף הונפק לפני יום ה-1 באוקטובר 2010.

(2) רישום הלוואה מותאמת ואגרת חוב לא סחירה בלשכת רישום⁵

גוף מוסדי רשאי לתת הלוואה מותאמת ביחד עם גוף מוסדי אחד אחר או קבוצת משקיעים אחת אחרת לפחות או להשקיע באגרת חוב לא סחירה, ובלבד שקיימת התחייבות מראש ובכתב של המנפיק או של הלווה כי עד שלושה ימי עסקים לאחר העמדת הלוואה או לאחר ההנפקה של אגרת החוב, לרבות באמצעות הרחבת סדרה, יעביר הלווה או המנפיק ללשכת הרישום את המסמכים הבאים: שטר אגרת החוב או תנאי הלוואה, לוח סילוקין, שטר נאמנות, ככל שמונה נאמן, דוח דירוג וכל מסמך נלווה אליו, ככל שקיים.

במהלך התקופה שבה הוא מחזיק בהלוואה או באגרת החוב, לפי העניין, יוודא הגוף המוסדי כי המנפיק או הלווה העביר ללשכת הרישום את המסמכים והמידע הבאים אודות הלוואה או

³ מקור: חוזר 2010-9-3, תחילה-1 באוקטובר 2010 וחוזר 2011-9-4, מועד פרסום - 23 במרס 2011.

⁴ הסעיף חל גם על אגרת חוב בלתי סחירה.

⁵ מקור: סעיף 7 בחוזר 2010-9-3, וסעיף 11 בחוזר 2013-9-22, תחילה - 30 בדצמבר 2013.

אגרת החוב, בתוך שלושה ימים מהמועד שבו נודע לו על אחד מאלה: שינויים שחלו בתנאי ההלוואה או אגרת החוב אשר עשויים להשפיע על מחירן לרבות עסקאות חדשות בהן, שינוי דירוג, שינוי בתזרים מזומנים, פדיון מוקדם ותנאי הסדר חוב.

(3) הכנת אנליזה כתובה לאיגרת חוב שהונפקה בישראל

הגוף המוסדי הכין אנליזה כתובה, בהתאם לנוהל ועדת השקעות לעניין זה, טרם רכישה של איגרת חוב⁶ אשר תמליץ האם לרכוש את איגרת החוב המוצעת, באופן הבא:

(א) האנליזה תבוסס, בין היתר, על מסמכי ההנפקה ועל ניתוח של דוחות כספיים קודמים של המנפיק לתקופה של שלוש שנים לפחות, ככל שקיימים;

(ב) האנליזה תתייחס לפרמטרים הקשורים למאפייני המנפיק, מאפייני איגרת החוב, ייעוד תמורת ההנפקה ומקורות פירעון איגרת החוב; נספח 5.2.4.6 מונה פרמטרים שראוי כי גוף מוסדי יתייחס אליהם במסגרת הכנת אנליזה.

(ג) על גבי האנליזה יצוין תאריך עריכתה, והיא תהא חתומה באופן אישי על ידי עובד הגוף המוסדי, שמאשר שהאנליזה עומדת בסטנדרטים שאושרו על ידי הגוף המוסדי, גם אם הכין אותה גורם אחר (לרבות גורם חיצוני). במידה וניהול ההשקעות מבוצע במיקור חוץ, האנליזה תהא חתומה באופן אישי על ידי מנהל ההשקעות שביצע את ההשקעה.

(ד) אנליזה תהא תקפה לפרק זמן בהתאם למדיניות ועדת השקעות לעניין זה, בשים לב לאירועים מהותיים אשר התרחשו במהלך פרק זמן זה ומשפיעים על תקפות האנליזה; בכל מקרה, פרק הזמן כאמור לא יעלה על שנה.

(ה) גוף מוסדי יהא רשאי, בכפוף לנוהל ועדת ההשקעות הרלבנטית, לרכוש איגרת חוב סחירה בשוק המשני ללא הכנה של אנליזה כתובה, ובלבד ששווי כלל איגרות החוב, שלא הוכנה בגינת אנליזה, לא יעלה בכל עת על 5 אחוזים משווי סך איגרות החוב הסחירות של הקופה או המסלול המנוהלים על ידי הגוף המוסדי; ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה – השווי כאמור לא יעלה על 5 אחוזים מן ההון העצמי של הגוף המוסדי.

(ו) על אף האמור בפסקאות משנה (א) עד (ג), מיום פרסומה של הוראה זו ועד ליום 31 בינואר 2024, גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב בשוק המשני בכפוף לעריכת אנליזה כלכלית במתכונת ובהיקף שיאושרו על ידי ועדת ההשקעות. ועדת ההשקעות תתייחס בהחלטתה לרלוונטיות של הפרמטרים המפורטים בנספח 5.2.4.6. הוראה זו תהא בתוקף החל מיום פרסום חוזר זה ועד ליום 31 בינואר 2024.

(ז) על אף האמור בפסקת משנה (ד), פקע תוקפה של אנליזה בתקופה שבין יום פרסומה של הוראה זו לבין ליום 31 בינואר 2024, הגוף המוסדי יהיה רשאי להישען על אותה אנליזה עד ליום 28 בפברואר 2024.

(4) הכנת אנליזה כתובה לאיגרת חוב שהונפקה מחוץ לישראל

גוף מוסדי יגבש מדיניות ביחס להיקף האנליזה הנדרש טרם רכישה של איגרת חוב⁷ שהונפקה מחוץ לישראל ומשך תקופתה.

(5) קביעות מפורשות באיגרת חוב⁸

באיגרת החוב נקבעו קביעות ביחס לנושאים המנויים בנספח 5.2.4.7.

⁶ לרבות בעת הרחבת סדרה.

⁷ לרבות בעת הרחבת סדרה.

⁸ יובהר כי ביחס לרכישה של איגרת חוב, סחירה או לא סחירה, אשר הונפקה במסגרת הרחבת סדרה כאשר הסדרה המקורית הונפקה לפני יום 1 באוקטובר 2010, הגוף המוסדי יגבש מדיניות ביחס לתחולת סעיף משנה זה, והוא יהיה רשאי לסטות מן המדיניות שגיבש ביחס להרחבת סדרה ספציפית ובלבד ששטייה זו תהא מנומקת מראש.

(6) רכישת איגרת חוב לא סחירה המונפקת על ידי תאגיד מדווח

ברכישת איגרת חוב לא סחירה שהונפקה על ידי תאגיד מדווח, בשוק הראשוני או בשוק המשני, שבמסגרתה עמד מספר קבוצות המשקיעים באיגרת החוב על ארבע לפחות - המנפיק מינה נאמן לאיגרת החוב.

(7) רכישת איגרת חוב לא סחירה המונפקת על ידי תאגיד שאינו מדווח⁹

ברכישת איגרת חוב לא סחירה שהונפקה על ידי מנפיק שהוא תאגיד שאינו מדווח, בשוק הראשוני או בשוק המשני - בכפוף למדיניות ועדת ההשקעות הרלבנטית והתקיימו כל התנאים הבאים:

(א) לגבי השוק הראשוני - הגוף המוסדי קיבל מן המנפיק את מזכר ההנפקה.

(ב) לגבי השוק המשני - הגוף המוסדי קיבל את הדוח השנתי ואת הדוח הרבעוני המעודכנים ביותר שיש בידי המנפיק, בהתאם להתחייבות המנפיק לפי פסקאות משנה (ג)1 ו-(ג)2 להלן, וכן את כל הדיווחים המיידים בהתאם לפסקת משנה (ג)3 להלן, אשר המנפיק דיווח ממועד הדוח השנתי או הרבעוני האחרון, לפי העניין, למעט כאשר איגרת החוב המקורית הונפקה לפני יום 1 בינואר 2011¹⁰.

(ג) הגוף המוסדי קיבל מן המנפיק התחייבות בכתב למסור לו, לרבות באמצעות נאמן:

(1) דיווח שנתי הכולל את המידע המפורט בנספח 5.2.4.8, לא יאוחר מ-60 יום מהמועד שבו

היה נדרש המנפיק לפרסם את הדוחות השנתיים אילו היה תאגיד מדווח;

(2) דיווח רבעוני הכולל את המידע המפורט בנספח 5.2.4.9, לא יאוחר מ-30 יום מהמועד שבו

היה נדרש המנפיק לפרסם את הדוחות הרבעוניים אילו היה תאגיד מדווח;

(3) דיווח מיידים אם אירע אחד מן האירועים המפורטים בנספח 5.2.4.10, במועד שנקבע בתקנה

30(ב) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים.

(ד) הגוף המוסדי קיבל מן המנפיק התחייבות בכתב לשאת בכל הוצאות ההנפקה ובהן: מיסים, הוצאות סבירות של טיפול משפטי בהליכים שינהלו בשם מחזיקי איגרות החוב, הוצאות סבירות הקשורות בהערכת מצב החוב, הסדרי חוב, הליכי פירעון, הליכי גבייה, הערכות שווי ותשלומים לנאמן, ככל שמונה נאמן.

(ה) עמד מספר קבוצות המשקיעים באיגרת חוב על ארבע לפחות:

(1) המנפיק מינה נאמן לאיגרת החוב, והגוף המוסדי קיבל מן המנפיק התחייבות בכתב להעביר

לנאמן כל מידע שנדרש להעביר לגופים המוסדיים, כאמור בפסקת משנה (ג) לעיל.

(2) הגוף המוסדי קיבל מן המנפיק התחייבות בכתב למסור לנאמן דיווח על פי דרישתו, כמפורט

להלן:

(א) מסמכים, פרטים או מידע, כפי שיידרשו באופן סביר על ידי הנאמן, בהתאם לשיקול

דעתו, לשם יישום והפעלת סמכויות הנאמן או באי כוחו על פי שטר הנאמנות, בכפוף

לחתימת הנאמן על כתב הסודיות ובכפוף למתן הרשאה לנאמן לפעול בהסתמך על

המידע שקיבל;

(ב) המנפיק הסכים בכתב כי הנאמן יהיה רשאי, בהתאם לשיקול דעתו, להעביר את המידע

שיימסר לו לגופים המוסדיים.

(3) הגוף המוסדי קיבל מהמנפיק התחייבות בכתב כי כל המסמכים, המנויים לעיל, יהיו

חתומים על ידי המנהל הכללי של המנפיק ובעל התפקיד הבכיר ביותר בתחום הכספים שלו.

⁹ יובהר כי ביחס לרכישה של איגרת חוב, סחירה או לא סחירה, אשר הונפקה במסגרת הרחבת סדרה כאשר הסדרה המקורית הונפקה לפני יום 1 באוקטובר 2010, הגוף המוסדי יגבש מדיניות ביחס לתחולת סעיף משנה זה, והוא יהיה רשאי לסטות מן המדיניות שגיבש ביחס להרחבת סדרה ספציפית ובלבד שסטייה זו תהא מנומקת מראש.

¹⁰ מהדורה שנייה של החוזר המאוחד, פרק ניהול השקעות. תחילה - 10 ביוני 2014.

(8) קביעת מדיניות השקעות ביחס לתניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות¹¹

(ד) גוף מוסדי יקבע מדיניות השקעות ביחס לרכישת איגרות חוב, אשר תהא מתועדת ומנומקת, כמפורט להלן:

(1) מדיניות לעניין תניות חוזיות:

(א) גוף מוסדי ייקבע מדיניות השקעות לעניין תניות חוזיות אשר יכללו באיגרות חוב שהוא רוכש, תוך שקילת התניות החוזיות המפורטות בסעיפים (1) ו-(2) בנספח 5.2.4.3, ותניות נוספות, ככל שרלוונטי. סעיפים (1) ו-(2) בנספח 5.2.4.3 מפרטים תניות חוזיות מקובלות שהן עילות לפירעון מידי של איגרת חוב, אשר ככלל ראוי כי יכללו באיגרת חוב שרוכש גוף מוסדי. קביעת מדיניות שאיננה מתייחסת לתניות החוזיות המפורטות בנספח 5.2.4.3 תנומק.

(ב) מדיניות גוף מוסדי לעניין תניות חוזיות, יכול שתתייחס לסיווג איגרת החוב או לפרמטרים אחרים כגון: ענף פעילות, דירוג, מינוף פיננסי, שעבודים קיימים ואפשריים וזהות בעל השליטה.

(2) מדיניות לעניין אמות מידה פיננסיות:

(א) גוף מוסדי ייקבע מדיניות השקעות לעניין אמות מידה פיננסיות אשר יכללו באיגרות חוב שהוא רוכש, תוך שקילת אמות המידה הפיננסיות המפורטות בסעיף 3 בנספח 5.2.4.3, ואמות מידה נוספות, ככל שרלוונטי. סעיף 3 בנספח 5.2.4.3 מפרט אמות מידה פיננסיות מקובלות, אשר ככלל ראוי כי יכללו באיגרת חוב שרוכש גוף מוסדי. קביעת מדיניות שאיננה מתייחסת לאחת מקבוצות אמות המידה המפורטות בנספח י' תנומק.

(ב) מדיניות גוף מוסדי תגדיר טווחים רצויים של אמות מידה, בהתייחס לפרמטרים שונים, כפי שייקבעו על ידי הגוף המוסדי, כגון: סיווג איגרת החוב, ענף פעילות, דירוג, מינוף פיננסי, שעבודים קיימים ואפשריים וזהות בעל השליטה.

(ג) מדיניות הגוף המוסדי תתייחס לפעולות שיינקטו בעת הפרה של אמת מידה פיננסית, לפי מנגנונים שייקבעו בשטר הנאמנות. מדיניות הגוף המוסדי תתייחס לאפשרות של מתן ארכה למנפיק בגין אי עמידה באמת מידה פיננסית; מנגנונים אפשריים כוללים:

(1) בסטייה מהותית מאמת מידה פיננסית – תכונס נציגות דחופה של מחזיקי איגרות החוב. גוף מוסדי יחויב לכהן כחבר בנציגות דחופה, למעט אם הגוף המוסדי הוא צד קשור למנפיק.

(2) בסטייה שאינה מהותית מאמת מידה פיננסית – תינתן למנפיק ארכה אוטומטית של 90 יום לעמידה בתנאי אמת המידה הפיננסית. לעניין זה, הגדרתה של סטייה כמהותית או כאינה מהותית תיקבע בשטר הנאמנות.

(3) מדיניות לעניין שיעורי השקעה רצויים באיגרות חוב לפי סוגים שונים. סיווג אפשרי של איגרות חוב יכול שיהא לפי קיומן של בטוחות או לפי סדר הנשייה בעת פירעון החוב (לדוגמה: איגרות חוב מובטחות, איגרות חוב לא מובטחות בכירות ואיגרות חוב לא מובטחות נדחות, וכיוצא בזה).

¹¹ יובהר כי ביחס לרכישת חוב, סחירה או לא סחירה, אשר הונפקה במסגרת הרחבת סדרה כאשר הסדרה המקורית הונפקה לפני יום 1 באוקטובר 2010, הגוף המוסדי יגבש מדיניות ביחס לתחולת סעיף משנה זה, והוא יהיה רשאי לסטות מן המדיניות שגיבש ביחס להרחבת סדרה ספציפית ובלבד שסטייה זו תהא מנומקת מראש.

(4) גוף מוסדי יודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. נספח 5.2.4.13 כולל תניות חוזיות לדוגמה, היוצרות מודל של הגנות למחזיקי אגרות החוב, ודגשים לניסוחן. כמו כן, כולל הנספח מסמך המתאר את "תמצית התניות" אשר על גוף מוסדי לקבל מן המנפיק כחלק ממסמכי ההנפקה, אשר יאפשר לגוף המוסדי להעריך באופן יעיל את היקף ההגנות אשר מקנה לו אגרת החוב. הנספח מתייחס למגוון נושאים אשר לא כולם יהיו רלוונטיים בכל מקרה. הנספח אינו מייתר את הצורך בבחינה פרטנית של כל מנפיק וכל אגרת חוב לגופה, ומן הגוף המוסדי מצופה לשקול באופן ספציפי את התאמתן של התניות המוצעות לנסיבות ולמאפיינים המיוחדים של כל השקעה, ולבצע את האיזונים וההתאמות הנדרשים¹².

(ה) גוף מוסדי יהא רשאי לקבוע מדיניות השקעות נפרדת, ביחס לרכישת איגרות חוב של תאגיד בנקאי או מבטח; לעניין זה, תאגיד בנקאי ומבטח – לרבות חברה בשליטתם, אשר נועדה להנפיק תעודות התחייבות בלבד.

(ו) גוף מוסדי יהא רשאי לסטות מן המדיניות שגיבש ביחס לאיגרת חוב ספציפית, ובלבד ששטייה זו תהא מנומקת מראש.

(ז) על אף האמור בפסקה (א), בתקופה שמיום פרסום הוראה זו ועד ליום 31 בינואר 2024, גוף מוסדי יהיה פטור מקביעת מדיניות לפי פסקאות משנה (א)(1) ו-(א)(2) לעניין רכישת אגרות חוב בשוק המשני, בכפוף ליישום מדיניות חלופית שתקבע ועדת השקעות בעניין זה. ועדת השקעות תתייחס בהחלטתה כאמור לקיומן של תניות חוזיות, לרבות מהסוג המפורט בסעיפים (1) ו-(2) לנספח 5.2.4.3 ואמות מידה פיננסיות, לרבות מהסוג המפורט בסעיף 3 לנספח 5.2.4.3.

(9) חובת קבלת החלטה בהפרה של תניה לפירעון מידי¹³

גוף מוסדי המשקיע באיגרת חוב לא ממשלתית שבה קיימת תניה המאפשרת בעת הפרתה להעמיד את החוב לפירעון מידי ותניה זו הופרה, יפנה אל נאמן איגרת החוב על מנת שייכנס אסיפה של בעלי איגרות החוב תוך 30 ימים מהמועד שבו הופרה התניה, לצורך קבלת החלטה בעניין.

¹² מקור: חוזר 9-9-2014, תחילה-10 ביוני 2014. הוראות סעיף זה יחולו על רכישת איגרת חוב שהונפקה החל מיום 1 בנובמבר 2013, אך לא יחולו על הרחבת סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013.
¹³ מקור: חוזר 20-9-2015, תחילה – 1 באוגוסט 2015.

**תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 2 פרק 4, "ניהול נכסי השקעה",
סעיף 6(ג) - חריגה משיעורי השקעה**

3. כללי

תינתן הקלה בדרישות דיווחי משקיע מוסדי לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית, כך שבמקום חובת דיווח בתוך עשרה ימי עסקים מהמועד שבו התגלתה החריגה לראשונה יוארך מועד הדיווח לתקופה של חודש, כהוראת שעה לשלושה חודשים. זאת, לאור מצב החירום במשק והנסיבות החריגות הקיימות בתקופה זו, ובפרט היתכנות לריבוי חריגות בתקופה בה הגורמים הרלוונטיים בגוף המוסדי צפויים להימצא תחת עומס רב ובמגבלות כוח אדם.

4. תיקון החוזר המאוחד

בסעיף 6 לפרק 4, בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד ("ניהול נכסי השקעה"), יחולו התיקונים שבנספח לפרק זה.

(ג) חריגה משיעורי השקעה¹⁴

- (1) משקיע מוסדי יתקן חריגה מהוראות שנקבעו בתקנות כללי השקעה או בהוראות סעיפים 6 ו-7 ובהוראות סעיפים קטנים 5(יב), 5(יג) ו-5(יד) בהתאם לנוהל שיקבע המשקיע המוסדי לעניין זה.
- (2) נוהל כאמור יתייחס, בין היתר, לכל אלה:
- (א) דיווחים נדרשים לגורמים רלבנטיים אודות חריגה, לרבות התייחסות לסיבה שבגינה נוצרה, לסוג הנכס בגינו נוצרה, להיקפה ולגבי משך הזמן הדרוש לתיקונה.
- (ב) מדיניות לגבי הזמן הדרוש לתיקון חריגה, שלא יעלה על הקבוע בפסקה (3) להלן.
- (3) משקיע מוסדי יתקן חריגה מהוראות שנקבעו בתקנות כללי השקעה או בהוראות סעיפים 6 ו-7 ובהוראות סעיפים קטנים 5(יב)-5(יד), כמפורט להלן:
- (א) חריגה בשל השקעה חדשה (להלן - **חריגה אקטיבית**) - בתוך תקופה של חמישה ימי עסקים מהמועד בו התגלתה החריגה;
- (ב) חריגה שאינה בשל השקעה חדשה (להלן - **חריגה פאסיבית**) -
- (1) בפקדון, בהלוואה לא סחירה או באיגרת חוב לא סחירה - עד מועד הפדיון, אלא אם קבעה אחרת וועדת ההשקעות;
- (2) בניירות ערך סחירים של צדדים קשורים - בתוך תקופה שאינה עולה על שלושה חודשים מהמועד שבו נוצרה החריגה;
- (3) בהשקעה אחרת שאינה מנויה בפסקאות משנה (1) ו-(2) לעיל - בתוך תקופה שאישרה ועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי.
- (4) משקיע מוסדי יתעד את כל סוגי החריגות (אקטיבית או פאסיבית) וישמור תיעוד זה לתקופה של שבע שנים; התיעוד יכלול לכל הפחות את המידע הנדרש לפי פסקת משנה (5) (ב) להלן.
- (5) **דיווח לממונה**
- (א) משקיע מוסדי ידווח לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית בתוך עשרה ימי עסקים מהמועד שבו התגלתה החריגה לראשונה; "**חריגה פאסיבית מהותית**" - כפי שהוגדרה על ידי ועדת השקעות של המשקיע המוסדי.
- (ב) הדיווח יתייחס, בין היתר, לכל אלה:
- (1) סוג החריגה - אקטיבית או פאסיבית מהותית;
- (2) סוג הנכס שבגינה נוצרה החריגה;
- (3) תיאור החריגה לרבות הפנייה לתקנה בתקנות שבגינה נוצרה החריגה;
- (4) היקף החריגה;
- (5) הסיבה לחריגה;
- (6) מועד היווצרות החריגה ומועד תיקונה;
- (7) סכום דמי הניהול שלא נגבו, לפי העניין, ממבוטחים או מעמיתים לפי הוראות פסקת משנה (6) להלן;
- (8) סכום כספי שהוחזר למבוטחים או לעמיתים לפי הוראות פסקה (7) להלן.
- (ג) על אף האמור בפסקה (א), בתקופה שמיום פרסום הוראה זו ועד ליום 31 בינואר 2024, משקיע מוסדי ידווח לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית בתוך שלושים ימים מהמועד שבו התגלתה החריגה לראשונה.

¹⁴ מקור: חוזר 17-9-2016, תחילה- 29 בספטמבר 2017.

(6) החזר דמי ניהול

(א) לגבי חריגה פאסיבית - לא תוקנה חריגה מהוראות שנקבעו בתקנות בתוך התקופה שנקבעה בפסקת משנה (3)(ב) לעיל, לא ייגבו דמי ניהול ממבוטחים או מעמיתים בעד הימים שמתום התקופה שנקבעה בפסקת משנה (3)(ב) ועד למועד שבו תוקנה החריגה, בגין האחזקות החורגות של המשקיע המוסדי או קבוצת המשקיעים, לפי העניין, בנכס שבו נוצרה החריגה; נגבו דמי ניהול כאמור, יוחזרו דמי הניהול לנכסי המשקיע המוסדי.

(ב) לגבי חריגה אקטיבית - לא תוקנה החריגה תוך 5 ימי עסקים מהמועד בו נוצרה החריגה, לא ייגבו דמי ניהול ממבוטחים או מעמיתים בעד הימים שמתום התקופה של 5 ימי עסקים מהמועד בו נוצרה החריגה ועד למועד שבו תוקנה החריגה, בגין האחזקות החורגות של המשקיע המוסדי או קבוצת המשקיעים, לפי העניין, בנכס שבו נוצרה החריגה; נגבו דמי ניהול כאמור, יוחזרו דמי הניהול לנכסי המשקיע המוסדי.

(ג) על אף האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) לעיל, חברה מנהלת של קופת גמל ענפית תהיה רשאית לגבות דמי ניהול אך לא תצטרף אליה עמיתים חדשים עד למועד שבו תוקנה החריגה.

(7) החזר כספי בעד הפסד

נוצר למשקיע מוסדי הפסד בשל חריגה אקטיבית – תחזיר החברה המנהלת לנכסי קופות הגמל שבניהולה או המבטח לנכסים המוחזקים על ידו לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, את סכום ההפסד הנומינלי בגין הנכס שיצר את החריגה כאשר חישוב הסכום בגין ההחזקות החורגות ייעשה החל מהמועד שבו נוצרה החריגה ועד למועד שבו תוקנה. פסקת משנה זו לא תחול על קופת גמל ענפית.

(8) נכסים בהם השקיע מבטח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה שההשקעה בהם חורגת משיעורי ההשקעה וממגבלות ההשקעה המותרים לפי התקנות, ייחשבו כנכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות הון עצמי של חברת ביטוח.

תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 1 פרק 2, "דירקטוריון גוף מוסדי"

1. כללי

על רקע אירועי המלחמה שפרצה בדרום ישראל והשלכותיה, ובכלל זה הצורך של הגופים המוסדיים להתמודדות עם המצב תוך מגבלות על פעילותם (בהם העדר כוח אדם עקב גיוס עובדים ובני משפחותיהם וגידול ניכר בהיקף העבודה מרחוק), תיקון זה מציג הקלה לעניין חובת הדירקטוריון וועדותיו להתכנס לפחות פעם ברבעון באופן פיזי. במסגרת זו תבוטל את חובת הדירקטוריון וועדותיו להתכנס לפחות פעם ברבעון באופן פיזי עד תום שנת 2023.

2. תיקון החוזר המאוחד

בפרק 2 לחלק 1 בשער 5 לחוזר המאוחד שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי", יבואו בסעיף 36 התיקונים שבנספח לפרק זה.

נספח לפרק 12 – "דירקטוריון גוף מוסדי"

36. קיום ישיבות באמצעות שימוש באמצעי תקשורת

- (א) דירקטוריון גוף מוסדי רשאי לקיים ישיבות באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת ובלבד שמתקיימים כל אלה:
- (1) לפחות אחת לרבעון מתקיימת התכנסות בפועל;
- (2) כל המשתתפים בישיבה יכולים לשמוע זה את זה בו בזמן.
- (ב) הגוף המוסדי יגדיר נהלים לביצוע ישיבות באמצעות אמצעי תקשורת, לרבות אופן ייזום הישיבה, אופן הגשת חומר רקע ואופן תיעוד הישיבה.
- (ג) החלטות הנוגעות לאישור עסקאות חריגות, שאינן במהלך עסקים רגיל והטעונות אישור לפי סעיף 270 לחוק החברות לא יתקבלו ללא התכנסות בפועל; על אף האמור, בנסיבות חריגות בהן נבצר מהדירקטוריון להתכנס בפועל, רשאי הדירקטוריון לקיים ישיבה בנושאים כאמור באמצעות אמצעי תקשורת, ובלבד שבפרוטוקול הישיבה יפורטו הנסיבות החריגות;
- (ד) על אף האמור בסעיף 36(א)(1), דירקטוריון גוף מוסדי רשאי שלא להתכנס בפועל, החל מיום 12 באוקטובר 2023 ועד ליום 31 לדצמבר 2023.
- בסעיף זה, "התכנסות בפועל" – התכנסות שבה לפחות רוב המניין החוקי של הדירקטוריון נוכחים שלא באמצעות שימוש באמצעי תקשורת.

תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 6, חלק 3 – ביטוח סיעודי

1. כללי

חוזר ביטוח 2022-1-11 שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 - ספקים מעריכים בביטוח סיעודי" (1.9.2022) (להלן - **חוזר ספקים מעריכים**) קובע הוראות ליישוב תביעות בביטוח סיעודי, לאור ייחודיות הליך יישוב התביעה בביטוח סיעודי.

בסעיף 5.1.6(ב)(2) לנספח החוזר מפורטות הוראות בנוגע לאופן בירור התביעה ויישובה, כמוגדר בחוזר האמור. אחת ההוראות אוסרת על חברות ביטוח לדרוש מהמבוטח מסמכים שהיא יכולה להשיג בעצמה באמצעות השימוש בטופס ויתור סודיות החתום ע"י המבוטח.

נוכח הכרזת מצב מלחמה במדינה והשלכותיה ובין היתר על צמצום מתכונת הפעילות של חברות הביטוח, המוסד לביטוח לאומי וקופות חולים בישראל, ניכר קושי באיסוף החומרים הדרושים לשם בירור תביעות קבלת תגמולי ביטוח סיעודי ויישובה כמתבקש בחוזר. על כן, יתוקן החוזר, ויוגמשו הדרישות המתייחסות לאופן בירור התביעה ויישובה, וזאת לצד המשך הפיקוח מטעם הרשות על אופן יישום הוראות החוזר ע"י חברות הביטוח ועל תקינות הליך בירור תביעה סיעודית ויישובה, לרבות זמני הליך יישוב התביעות.

2. תיקון החוזר המאוחד

בסעיף 5.1.6(ב)(2) בחלק 3 של שער 6 בחוזר המאוחד (ביטוח סיעודי), יבואו התיקונים שבנספח לפרק זה.

סימן א': יישוב תביעות בביטוח סיעודי:

...

(ב) קבלת תביעה לתגמולי ביטוח.

- (1) פנה מבוטח לחברת ביטוח או לסוכן ביטוח בבקשה להגיש תביעת ביטוח בביטוח סיעודי, תשלח לו חברת הביטוח טפסי תביעה מתאימים, לרבות טופס ויתור סודיות (בפסקה זו - **הטפסים**), מכתב הדרכה למילוי הטפסים והכללים לקבלת גמלת סיעוד כמפורט בסעיף 4.1.6 פסקה (א) לא יאוחר מיום עסקים אחד ממועד הפנייה; פנה המבוטח כאמור באמצעות דואר או פקס, תשלח חברת הביטוח את הטפסים ואת מכתב ההדרכה כאמור לא יאוחר מחמישה ימי עסקים מהמועד שבו התקבלה הפנייה; מכתב ההדרכה יכלול, בין היתר, את לוחות הזמנים להליך יישוב התביעה שבהם מחוייבת חברת הביטוח, בהתאם להוראות חוזר זה; הטפסים יפורסמו גם באתר האינטרנט של חברת הביטוח.
- (2) חברת ביטוח לא תדרוש ממבוטח להגיש לה כל מידע שבאפשרותה להשיג באמצעות טופס ויתור סודיות ולא תדרוש שטופסי התביעה ימולאו או יוחתמו על ידי גורם שאינו המבוטח או מי מטעמו. על אף האמור, לא הצליחה החברה להשיג את המידע הדרוש לה לצורך יישוב התביעה באמצעות טופס ויתור סודיות, רשאית היא לפנות למבוטח בבקשה לצרף מידע רלוונטי לתביעה, וזאת מבלי לגרוע מחובתה להמשיך ולנסות להשיג את המידע באמצעות טופס ויתור הסודיות.

פרק 14

תיקון הוראות החוזר המאוחד, שער 5, חלק 1 פרק 9, "אקטואר ממונה ואקטואר ראשי", הוראת מעבר לסעיף 8(א) – בדבר הגשת דוח האקטואר הראשי לראשונה

1. כללי

יידחה מועד הגשת דוח האקטואר הראשי, כך שבמקום הגשת הדוח לראשונה בסוף שנת 2023 ידחה מועד הגשת הדוח לשנת 2024. זאת, לנוכח מצב החירום במשק והנסיבות החריגות הקיימות בתקופה זו, כפי שפורטו בחלק הכללי שלעיל. דחייה זו תאפשר להגיש את דוח האקטואר ל-31.12.2023 ביחד עם הדוחות הנלווים של יחס כושר הפירעון הכלכלי בשנת 2024.

2. תיקון החוזר המאוחד

על הגשת דוח האקטואר לפי סעיף 8(א) לפרק 9, בחלק 1 של שער 5 בחוזר המאוחד ("אקטואר ממונה ואקטואר ראשי"), יחולו התיקונים שבנספח לפרק זה.

8. דיווחי האקטואר הראשי ואקטואר ממונה לדירקטוריון, למנהל הכללי ולממונה¹⁵
- (א) האקטואר הראשי יגיש בכתב לדירקטוריון, למנהל הכללי של המבטח ולממונה, אחת לשנה לפחות, דוח אקטואר סולבנסי.
- (ב) אקטואר ממונה יגיש בכתב לדירקטוריון, למנהל הכללי של המבטח ולממונה, לכל תאריך מאזן, דוח שבו יפרט את המלצותיו בנוגע להערכת ההתחייבויות הביטוחיות של המבטח, בענפים להם מונה, לצורך הכנת הדוחות הכספיים או את המלצותיו בנוגע למאזן האקטוארי של קופת גמל לקצבה וקרן השתלמות לעובדי הוראה, לפי העניין, בהתאם להוראות הממונה בעניין; בנוסף, אחת לשנה לפחות, יכלול אקטואר ממונה בדין וחשבון האקטוארי התייחסות לאופן שבו יושמו על-ידו הוראות סעיף 7 שלעיל.
- (ג) לדין וחשבון השנתי של האקטואר הממונה תצורף הצהרה מקוצרת שתומה בידי האקטואר הראשי;
- (ד) דוחות האקטואר הראשי והאקטוארים הממונים יידונו בדירקטוריון המבטח; בדיונים ישתתפו האקטואר הראשי והאקטוארים הממונים שהדירקטוריון דן בהמלצותיהם.
- (ה) על אף האמור בסעיף קטן (א) יידחה מועד ההגשה לראשונה של דוח האקטואר הראשי למועד הגשת הדוחות הנלווים של יחס כושר פירעון כלכלי ב-2024 בגין 31 לדצמבר 2023, והדוח יוגש עד חודשיים מתום הרבעון הראשון של 2024, או עד 3 ימי עסקים מיום החתימה על הדוחות הכספיים של הרבעון הראשון של 2024, לפי המוקדם מביניהם.

¹⁵ כל ההצהרות והדיווחים יערכו בהתאם לפרק 3 שבחלק 4 לשער 5 בחוזר המאוחד שעניינו "דיווח לממונה על שוק ההון"